

RAAP-NOTITIE 100

Plangebied Hebo-Sewei te Joure

Gemeente Skarsterlân

Een inventariserend archeologisch onderzoek

Colofon

Opdrachtgever: Adviesgroep Langhout & Wiarda Juristen

Project: archeologisch onderzoek plangebied Hebo-Sewei te Joure (gemeente Skarsterlân)

Titel: Plangebied Hebo-Sewei te Joure, gemeente Skarsterlân; een inventariserend archeologisch onderzoek

Status: eindversie

Datum: mei 2002

Auteur: drs. R.P. Exaltus

Bestandsnaam: L:\QXPress\notities\2002\HESE\N0100-HESE.qxd

Projectcode: HESE

Projectleider: drs. R.P. Exaltus

Projectmedewerker: D. van den Berg

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

Autorisatie:

drs. J. Molema

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2002

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

RAAP Archeologisch Adviesbureau heeft in opdracht van Adviesgroep Langhout & Wiarda Juristen op 12 april 2001 een inventariserend archeologisch onderzoek uitgevoerd in verband met de voorgenomen aanleg van het bedrijventerrein Hebo-Sewei (gemeente Skarsterlân). Doel van dit onderzoek was het opsporen van eventueel aanwezige archeologische resten en, voor zover mogelijk, een eerste indruk geven van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging ervan.

Tijdens het inventariserend archeologisch veldonderzoek zijn in het plangebied geen archeologische resten aangetroffen. Naar verwachting zal er als gevolg van de geplande werkzaamheden dan ook geen verstoring van archeologische waarden optreden. Derhalve worden geen aanbevelingen gedaan ten aanzien van behoud van archeologische waarden of vervolgonderzoek.

1 Inleiding

1.1 Kader en doelstelling

In opdracht van Adviesgroep Langhout & Wiarda Juristen heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau op 12 april 2001 een inventariserend archeologisch onderzoek uitgevoerd in verband met de voorgenomen aanleg van het bedrijventerrein Hebo-Sewei in Joure (gemeente Skarsterlân). Het onderzoek diende te worden uitgevoerd omdat realisatie van de plannen zou kunnen leiden tot aantasting of vernietiging van mogelijk aanwezige archeologische resten. Doel van onderhavig onderzoek is het opsporen hiervan en (indien aangetroffen) een eerste indruk geven van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging ervan.

1.2 Onderzoeksgebied en archeologische verwachting

Het plangebied Hebo-Sewei ligt direct ten oosten van Joure en grenst in het zuiden aan de Polderbosdijk (figuur 1). De centrumcoördinaat van het plangebied is 184.300/552.600. Ten tijde van het onderzoek was het plangebied in gebruik als grasland.

1.3 Onderzoeksopzet en richtlijnen

Onderhavig onderzoek bestond uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Het veldonderzoek is beperkt gebleven tot een karterend booronderzoek.

Het inventariserend archeologisch veldonderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998) en (voor zover mogelijk) conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001).

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Voorafgaand aan het veldonderzoek is een bureauonderzoek uitgevoerd om na te gaan of er reeds archeologische vondsten uit het plangebied geregistreerd staan en om ten behoeve van het veldwerk de landschappelijke (geologische en bodemkundige) kenmerken alsmede de gespecificeerde archeologische verwachting te bepalen. In het kader van het bureauonderzoek zijn verschillende bronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst).

Om inzicht te krijgen in het voorkomen van archeologische vindplaatsen in of nabij het plangebied is het ARChEologisch Informatie Systeem (ARCHIS) van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) geraadpleegd.

2.2 Resultaten

Geologie en bodem

Volgens de geologische kaart (Rijks Geologische Dienst, 1987) bestaan de afzettingen in het plangebied uit zeer fijn tot matig fijn dekzand dat in het zuiden van het plangebied bedekt wordt door een laag Hollandveen die niet dikker is dan 1,0 m.

Volgens de bodemkaart (Stiboka, 1970) bestaan de bodems in het zuidelijke deel van het plangebied uit podzolgronden met een moerige bovengrond en grondwatertrap III. In het noordelijke deel van het plangebied bestaan de bodems uit koopveengronden op zand (het zand bevindt zich op minder dan 120 cm -Mv).

Archeologie

In ARCHIS staan geen archeologische vindplaatsen geregistreerd uit het plangebied.

3 Veldonderzoek

3.1 Methode

Tijdens het veldonderzoek zijn 25 boringen verricht op een onderlinge afstand van 25 m (figuur 1). De boringen zijn gezet in drie raaien, waarvan twee noord-zuid georiënteerd en één west-oost. De gehanteerde methode wordt geschikt geacht voor het opsporen van de meeste in dit gebied te verwachten nederzettingsterreinen uit de periode Steentijd tot en met Late Middeleeuwen. Deze methode is niet geschikt om graven, verkavelingspatronen en andere zeer lokale archeologische resten in kaart te brengen.

Er is geboord tot maximaal 2,0 m -Mv met een gutsboor met een diameter van drie cm. De boringen zijn volgens vaste richtlijnen beschreven en met meetlinten ingemeten (x- en y-waarden). Het opgeboorde materiaal is in het veld gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

3.2 Resultaten

Geologie en bodem

In de boringen is binnen 65 cm -Mv dekzand met (deels) intact podzolprofiel aangetroffen. De oorspronkelijk aanwezige podzolbodem is in de boringen 1, 12 en 14 door aantasting verdwenen. Behalve in de boringen 1, 3, 4, 11, 12, 14, 20 en 24 wordt het dekzand overal door een veenlaag afgedekt. Het veen is in de boringen 5 tot en met 9, 16, 17 en 18 afgedekt door klei. Dit geldt ook voor het dekzand in boring 11.

Archeologie

In de 25 boringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Dit betekent dat zich in het plangebied waarschijnlijk geen archeologische resten bevinden.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

Uit het inventariserend archeologisch onderzoek blijkt dat zich in plangebied Hebo-Sewei te Joure (gemeente Skarsterlân) geen archeologische vindplaatsen bevinden.

4.2 Aanbevelingen

Op grond van het ontbreken van aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten kan in het plangebied worden afgezien van vervolgonderzoek en worden geen aanbevelingen voor behoud van archeologische waarden gedaan.

Literatuur

Brinkkemper, O., e.a. (redactie), 1998. *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.

Rijks Geologische Dienst, 1987. *Toelichtingen bij de Geologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000, kaartblad 11 West Heerenveen*. Rijks Geologische Dienst, Haarlem.

Stiboka, 1970. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, kaartblad 11 West Heerenveen*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Eindrapport van de Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie*. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Den Haag.

Gebruikte afkortingen

ARCHIS	ARChEologisch Informatie Systeem
ROB	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Mv	Maaiveld

Verklarende woordenlijst

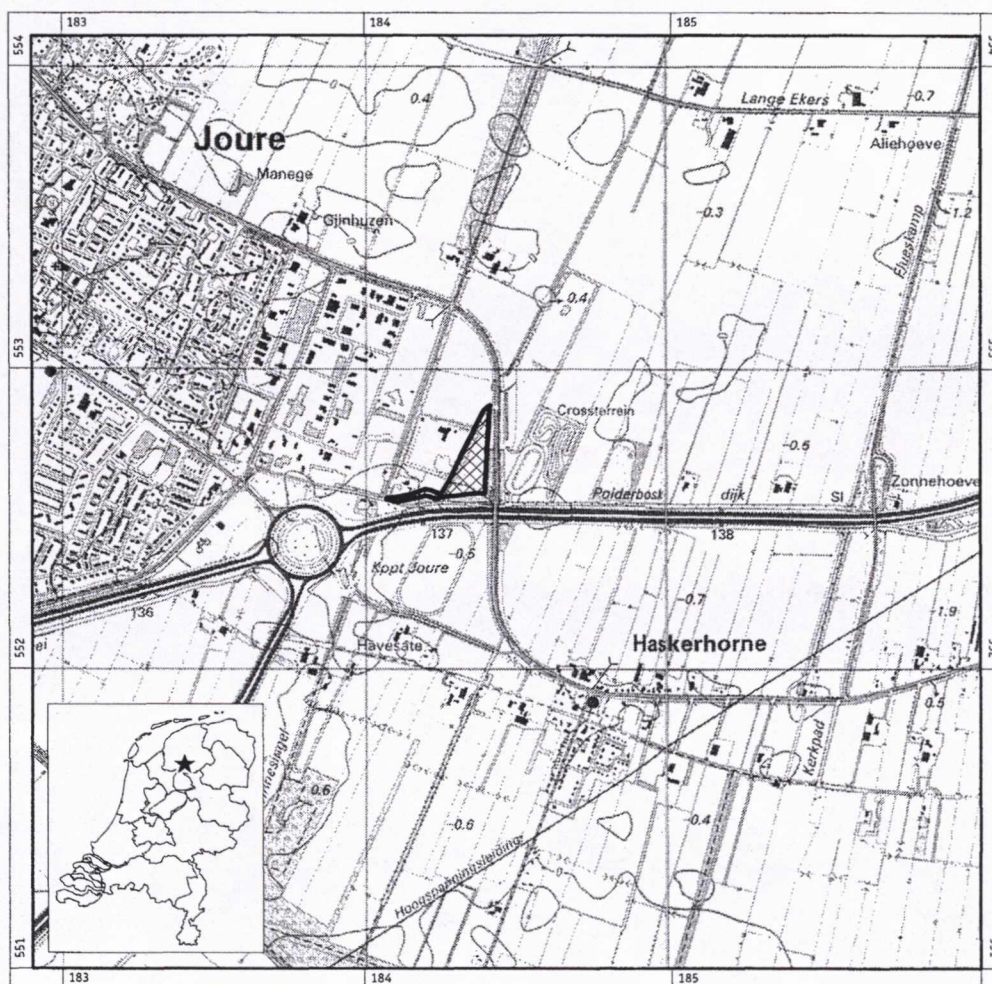
dekzand	fijnzandige afzettingen die onder periglaciaire omstandigheden voornamelijk door windwerking ontstaan zijn; de dekzanden van het Weichselien vormen in grote delen van Nederland een 'dek' (Saalien: Formatie van Eindhoven; Weichselien: Formatie van Twente)
podzol	bodem met een uitspoelingslaag (E-horizont) en een inspoelingslaag (B-horizont). Het proces van het uitloggen van de E-horizont en de vorming van een B-horizont door inspoeling van amorfe humus en ijzer wordt podzolering genoemd

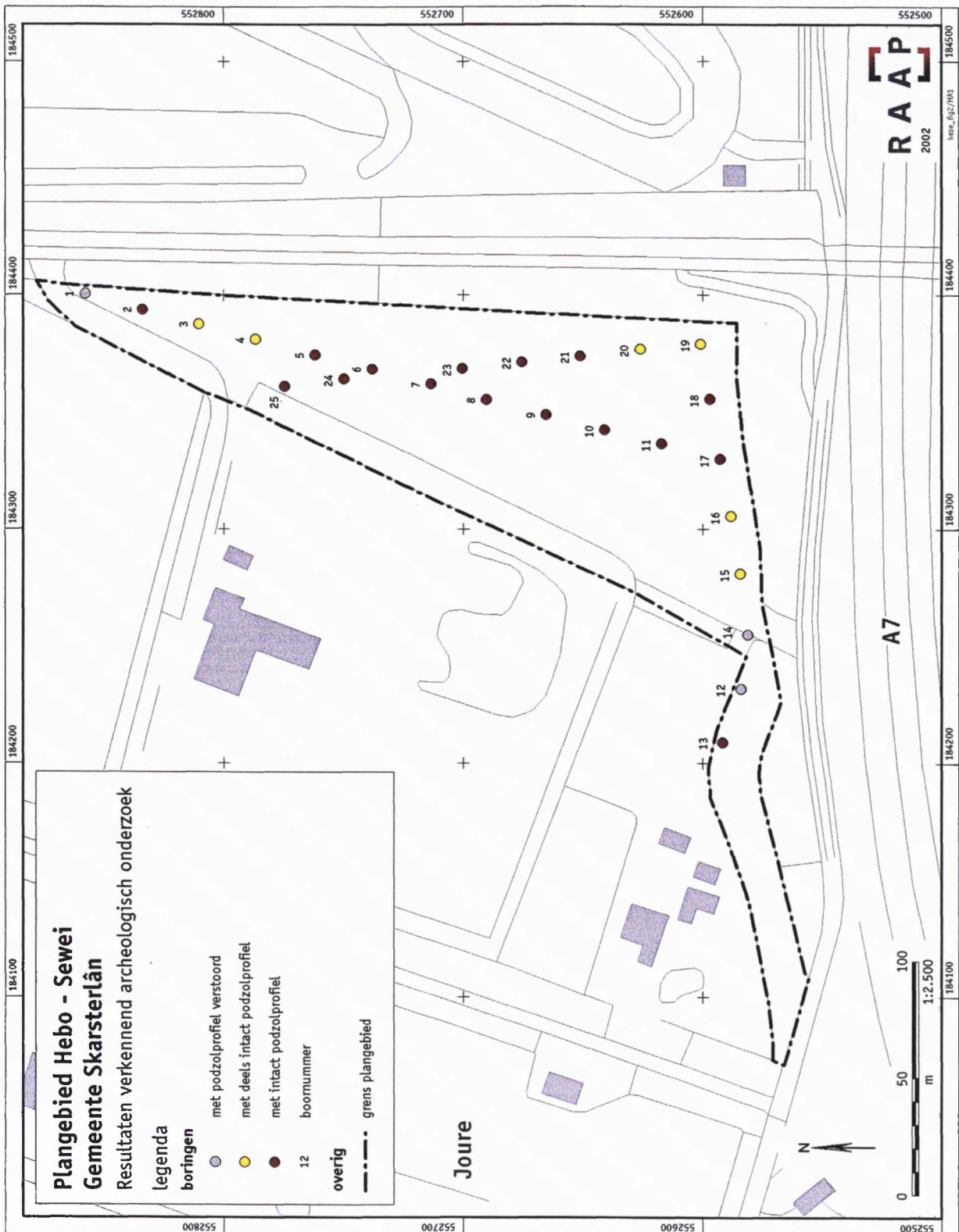
Overzicht van figuren

Figuur 1. De ligging van het plangebied (gearceerd); inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Resultaten archeologisch onderzoek.

Figuur 1: De ligging van het plangebied (gearceerd); inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2: Resultaten archeologisch onderzoek.